

Lp.	Uczestnik wysłuchania publicznego	Uwaga	Sposób odniesienia się do uwagi przez KU i KPCPP
1.	Monika Szafraniec – Komitet Obrony Demokracji	Określając status osób, które na wniosek KRS w aktualnym składzie zostały powołane na urząd sędziego, należy przyjąć, iż są to sędziowie. Rozstrzygnięcie w tym zakresie powinno determinować kształt regulacji szczegółowych.	<p><u>Stanowisko pozytywne.</u></p> <p>Rozwiązania projektu będą opierać się na założeniu, że osoby powołane na stanowiska sędziowskie na skutek wniosku KRS, w skład której wchodził sędziowie wybrani przez Sejm, są w istocie sędziami, mimo że ich powołania były obarczone istotną wadą prawną związaną z brakiem należytej gwarancji niezależności sądów i niezawisłości sędziów. W związku z tym o usunięciu takich sędziów z urzędu będzie mógł zdecydować wyłącznie sąd dyscyplinarny, przy czym etapem pośrednim będzie ponowne rozpatrzenie spraw indywidualnych tych osób przez KRS w nowym składzie.</p> <p>Realizację powyższych założeń zapewnia w szczególności nowe brzmienie nadane art. 11 projektu (druk senacki nr 50 S).</p>
2.	Marcin Wolny – Helsińska Fundacja Praw Człowieka	1) Projektowane regulacje powinny uwzględniać orzeczenia SN oraz trybunałów, które zostały wydane po wniesieniu projektu.	<p><u>Ad 1. Stanowisko pozytywne.</u></p> <p>W projekcie zostaną uwzględnione wypowiedzi Sądu Najwyższego, Trybunału Sprawiedliwości UE oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. M.in. z uwagi na rozstrzygnięcie z dnia 1 grudnia 2020 r. Wielkiej Izby ETPC w sprawie Guðmundur Andri Ástráðsson przeciwko Islandii (skarga nr 26374/18), jak również uchwałę połączonych Izb SN z dnia 23 stycznia 2020 r. (BSAI-4110-1/20), projekt ma być zmodyfikowany w taki sposób, aby nowo powołana KRS mogła dokonać weryfikacji powołań poszczególnych osób na stanowiska sędziowskie. Jednocześnie ze względu na wyrok wydany w „sprawie islandzkiej” w projekcie utrzymana zostanie możliwość wznowienia postępowania, jeżeli w wydaniu orzeczenia brał udział sędzia powołany w wadliwy sposób. W tym ostatnim zakresie wyjątek stanowiąc będą orzeczenia wydane przez sędziów Izby Dyscyplinarnej SN, które projektowana ustawa uznaje za nieważne (z mocy prawa).</p> <p>Realizację powyższych założeń zapewnia w szczególności nowe brzmienie nadane art. 11, art. 12 i art. 14 projektu (druk senacki nr 50 S).</p>

		<p>2) Projektowane przepisy muszą być zgodne z Konstytucją, nie mogą być traktowane instrumentalnie i nie powinny stanowić powrotu do stanu prawnego sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Nowe przepisy powinny gwarantować zwłaszcza udział społeczeństwa obywatelskiego przy kształtowaniu składu KRS.</p>	<p>Ad 2. <u>Stanowisko pozytywne.</u></p> <p>Do projektu zostaną wprowadzone poprawki, które usuną wątpliwości natury konstytucyjnej. Dotyczy to m.in. odstąpienia od automatyzmu przewidzianego w dotychczasowym art. 11 ust. 4 projektu (druk senacki nr 50).</p> <p>Zachowane zostaną natomiast te rozwiązania, które przewidują możliwość zgłaszania kandydatów na członków KRS, o których mowa w art. 187 ust. 1 pkt 2 Konstytucji, nie tylko przez środowisko sędziowskie, ale również przez grupę 2000 obywateli oraz te, które pozwalają przedstawicielom organizacji pozarządowych na włączenie się w proces opiniowania kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów wszystkich pionów sądownictwa (odpowiednio dotychczasowe przepisy: art. 1 pkt 2 projektu, art. 11b ust. 1 pkt 6 oraz art. 1 pkt 4 projektu, art. 22a ust. 2 pkt 7).</p>
		<p>3) W odniesieniu do osób, które ubiegały się o nominacje sędziowskie w latach 2018–2020 aż do momentu podjęcia uchwały przez połączone Izby SN w dniu 23 stycznia 2020 r., nie da się przyjąć domniemania złej wiary. W tym kontekście konstrukcja deliktu dyscyplinarnego wprowadzana w art. 11 ust. 4 projektu jawi się jako instytucja bazująca na koncepcji odpowiedzialności zbiorowej, dla której nie ma uzasadnienia (brak możliwości przypisania winy). W świetle tej regulacji sąd dyscyplinarny zostałby sprowadzony do roli technicznej. Rozwiązanie to jest niebezpieczne jako wyjątek od zasady nieusuwalności sędziów.</p>	<p>Ad 3. <u>Stanowisko j.w.</u></p> <p>Projektowane rozwiązania zostaną skorygowane w ten sposób, że sprawy osób, które zostały powołane na stanowiska sędziowskie na wniosek KRS, w skład której wchodził sędziowie wybrani przez Sejm, będą oceniane indywidualnie, a sama nowela nie będzie definiowała nowego deliktu dyscyplinarnego. Ponadto w projekcie nie będzie przepisu obligującego sąd dyscyplinarny do wymierzenia oznaczonej kary.</p> <p>Realizację powyższych założeń zapewnia w szczególności nowe brzmienie nadane art. 11 projektu, w tym zwłaszcza ust. 3 i 4 (druk senacki nr 50 S).</p>
3.	Patryk Wachowiec – Forum Obywatelskiego Rozwoju	<p>1) Projektowane regulacje powinny uwzględniać orzeczenia dotyczące statusu sędziów, w tym orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości UE odnoszące się do zmian w polskim prawie, wyroki ETPC w tzw. sprawie islandzkiej oraz w sprawach, w których skargi dotyczą Polski.</p>	<p>Ad 1. <u>Stanowisko pozytywne</u> (por. lp. 2 tabeli ad 1).</p>

		<p>2) Zastrzeżenia wywołuje brak Oceny Skutków Regulacji oraz dodatkowych opinii na temat dotrzymania standardów UE i Rady Europy.</p>	<p>Ad 2. Ocena Skutków Regulacji, stanowiąca załącznik do uzasadnienia projektu ustawy, została uwzględniona w druku senackim nr 50 S. Projekt został poddany konsultacjom zgodnie z art. 79a Regulaminu Senatu. Z kolei Zespół Doradców ds. kontroli konstytucyjności prawa przy Marszałku Senatu X kadencji przedstawił „Opinię prawną w przedmiocie oceny konstytucyjności i zgodności z prawem międzynarodowym oraz prawem UE, przepisów ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, w zakresie dotyczącym zasad i procedur wyboru sędziowskich członków KRS, po nowelizacji z dnia 17 stycznia 2018 r. Opinia ta może stanowić materiał pomocniczy w pracach nad projektem.</p>
		<p>3) Parytety przyjęte w projektowanym art. 11a ust. 1 (art. 1 pkt 2 projektu) nie zostały dostatecznie umotywowane, a ponadto obawę wywołuje to, czy w praktyce większości wśród „sędziowskich” członków KRS nie będą stanowili sędziowie szczebla rejonowego. W związku z tym należy rozważyć poprawkę, precyzującą, iż w zależności od wyników wyborów każdy ze szczebli i pionów sądownictwa będzie reprezentowany przez 1 do 5 sędziów. Sędziowie SN i NSA nie powinni przy tym stanowić grupy liczniejszej niż 8 osób. To samo powinno dotyczyć sędziów sądów powszechnych i sędziów sądów administracyjnych. Tak wyróżnione trzy grupy powinny mieć zagwarantowany równy udział w KRS.</p>	<p>Ad 3. <u>Stanowisko negatywne.</u></p> <p>Zaproponowany w projekcie podział mandatów, o których obsadzeniu mają decydować sędziowie poszczególnych pionów lub szczebli sądownictwa, odpowiada stosunkowi liczby sędziów sądów wskazanych w kolejnych punktach art. 11a ust. 1 do łącznej liczby wszystkich sędziów. Jednocześnie projekt respektuje mechanizm demokratycznego wyłaniania przez sędziów swoich przedstawicieli – to sędziowie będą decydować, kto ma reprezentować ich środowisko w KRS. Nie ma zwłaszcza przeszkód, aby sędziowie sądów rejonowych wybrali jednego lub kilku sędziów orzekających w sądach powszechnych wyższego szczebla.</p>
		<p>4) Wybory sędziów do Rady powinny się odbywać w formie elektronicznej.</p>	<p>Ad 4. <u>Stanowisko częściowo pozytywne.</u></p> <p>W projekcie zostanie zachowana „tradycyjna” formuła głosowania (za pomocą kart wyborczych), ale zostanie poprawiony w zakresie, w jakim przewiduje fakultatywność określenia zasad przeprowadzania wyborów w formie głosowania elektronicznego. Ostatecznie o wyborze formy przeprowadzenia wyborów będzie decydował organ zarządzający wybory.</p> <p>Realizację powyższych założeń zapewnia w szczególności nowe brzmienie nadane art. 1 pkt 3 projektu, art. 11f pkt 1(druk senacki nr 50 S).</p>

		<p>5) Kadencje członków KRS – mimo orzeczenia TK – powinny być liczone indywidualnie, tj. zgodnie z rekomendacją Komisji Weneckiej.</p>	<p>Ad 5. <u>Stanowisko pozytywne.</u></p> <p>W art. 1 pkt 1 projektu uchyla się art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, w którego ust. 1 jest mowa o wspólnej kadencji.</p>
4.	Michał Wawrykiewicz – Inicjatywa #Wolne Sądy	<p>1) Punkt wyjścia do analizy rozwiązań z art. 11 i art. 12 projektu musi stanowić rozstrzygnięcie, czy osoby powołane na urzędy sędziowskie na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa w aktualnym składzie można uznać za sędziów w rozumieniu Konstytucji. Wskazówki co do tego, że tak nie jest, można znaleźć zarówno w uzasadnieniu uchwały połączonych Izb SN z dnia 23 stycznia 2020 r., jak i w opinii prof. Ryszarda Piotrowskiego, która została przesłana w ramach konsultacji projektu. Przesądzenie tej kwestii w powyższy sposób otwiera możliwość usunięcia ww. osób z zajmowanych urzędów, gdyż wzorzec z art. 180 ust. 1 Konstytucji nie będzie w takim przypadku adekwatny. Dodatkowych argumentów za takim rozwiązaniem mogą dostarczyć spodziewane rozstrzygnięcia Trybunału Sprawiedliwości UE w sprawie pytań prejudycjalnych dotyczących statusu osób powołanych na stanowiska sędziowskie na wniosek aktualnej KRS. Za przyjęciem postulowanego poglądu przemawia także okoliczność, że przy wyborze sędziów – członków KRS doszło do naruszenia ustawy, a więc skuteczność tego wyboru może być kwestionowana. Jednocześnie gdy chodzi już o same powołania na urząd sędziego Sądu Najwyższego, to doszło do nich mimo zabezpieczenia wprowadzonego przez NSA.</p> <p>2) Osoby powołane na stanowiska sędziowskie na wniosek Rady, w skład której wchodził sędziowie wybrani przez Sejm, nie mogą być przenoszone w stan spoczynku. Nie można im również przypisywać działania w „dobrej wierze”.</p>	<p>Ad 1. <u>Stanowisko co do zasady negatywne.</u></p> <p>Podstawowym założeniem projektowanej ustawy będzie uznanie, że jakkolwiek uchwały w sprawie powołania na stanowisko sędziego podejmowane przez KRS, w skład której wchodził sędziowie wybrani przez Sejm, były wadliwe, to mamy do czynienia z sędziami. Stąd też ich status prawny będzie objęty gwarancjami wynikającym z art. 180 ust. 1 i 2 Konstytucji (por. lp. 1 tabeli).</p>
			<p>Ad 2. <u>Stanowisko co do zasady pozytywne.</u></p> <p>W projekcie nie przewiduje się przenoszenia sędziów w stan spoczynku. Przyjęcie takiego rozwiązania nie znajdowałoby uzasadnienia ze względu na podstawowe założenie projektowanej ustawy, a ponadto nie byłoby dostatecznie umotywowane w sferze aksjologicznej. Projekt nie wprowadza też generalizacji co do „dobrej” albo „złej wiary” osób</p>

			<p>powołanych na stanowiska sędziowskie na wniosek KRS, w skład której wchodził sędziowie wybrani przez Sejm.</p> <p>Realizację powyższych założeń zapewnia w szczególności nowe brzmienie nadane art. 11 projektu (druk senacki nr 50 S).</p>
5.	Jacek Trela – Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej	<p>1) Aktualny stan prawny, z uwzględnieniem nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw, nie może być oceniony pozytywnie. To samo dotyczy sposobu, w jaki KRS korzysta z przyznanych jej kompetencji.</p>	<p>Ad 1. Stanowisko pozytywne.</p> <p>Projekt będzie obejmował regulacje usuwające z porządku prawnego rozwiązania wprowadzone ustawą z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw.</p> <p>Realizację powyższego założenia zapewnia szereg przepisów dodanych do projektu, w tym art. 2 pkt 12 i 23, art. 3 pkt 1 i 3, art. 5 pkt 3 i 6, art. 6 pkt 1, art. 7 pkt 1 oraz art. 8 (druk senacki nr 50 S).</p> <p>Ocena działania KRS nie stanowi materii ustawowej. Jest natomiast jednym z argumentów, które stanowią uzasadnienie dla proponowanych rozwiązań dotyczących zmiany sposobu wybierania członków Rady.</p>
		<p>2) W projekcie należy rozstrzygnąć zarówno kwestię „skuteczności” powołania sędziów na wniosek KRS, w skład której wchodził sędziowie wybrani przez Sejm, jak i kwestię mocy prawnej orzeczeń wydanych z udziałem takich sędziów.</p>	<p>Ad 2. Stanowisko pozytywne (por. lp. 1 tabeli oraz lp. 2 tabeli ad 1).</p>
6.	Jakub Kocjan – Akcja Demokracja	<p>1) Pozytywnie należy ocenić koncepcję wprowadzenia Rady Społecznej przy KRS, przy czym sam sposób doboru jej członków powinien być lepiej umotywowany na poziomie uzasadnienia. Rozważenia wymaga powiększenie składu Rady Społecznej o przedstawicieli organizacji reprezentujących pracowników i pracodawców.</p>	<p>Ad 1. Stanowisko negatywne.</p> <p>Rada Społeczna ma być ciałem doradczym (opiniodawczym) Krajowej Rady Sądownictwa. Jej skład powinien być możliwie profesjonalny, aby mogła wywiązać się z powierzonego jej zadania. Niemniej włączenie do składu Rady Społecznej przedstawicieli organizacji reprezentujących pracowników i pracodawców co do zasady nie jest wykluczone z uwagi na ogólne brzmienie art. 22a ust. 2 pkt 7 (art. 1 pkt 4 projektu).</p>
		<p>2) Wysłuchania publiczne przewidziane w art. 1 pkt 2 projektu, art. 11b ust. 6 powinny być obligatoryjne.</p>	<p>Ad 2. Stanowisko pozytywne.</p> <p>Z brzmienia przepisu wyeliminowane zostaną wyrazy „, na wniosek</p>

		<p>kandydatów”, przy czym projekt nadal nie będzie nakładał na osoby ubiegające się o mandat członka KRS obowiązku wzięcia udziału w wysłuchaniu publicznym.</p> <p>Realizację powyższego założenia zapewnia modyfikacja brzmienia art. 11b ust. 9 (art. 1 pkt 2 projektu – druk senacki nr 50 S).</p>
	<p>3) Sędziów – członków KRS powinni wybierać sędziowie, a nie Sejm. Projekt powinien też zapewniać reprezentację sędziów wszystkich pionów i szczebli sądownictwa w składzie KRS, a przyjęte parytety muszą być odpowiednio umotywowane.</p>	<p>Ad 3. <u>Stanowisko co do zasady pozytywne.</u></p> <p>Projekt przywraca zasadę wyboru członków KRS, o których mowa w art. 187 ust. 1 pkt 2 Konstytucji, przez sędziów. W pozostałym zakresie por. lp. 3 tabeli ad 3.</p>
	<p>4) Projektowana ustawa powinna iść dalej niż uchwała połączonych Izb SN z dnia 23 stycznia 2020 r., zwłaszcza w kontekście ujawnienia list poparcia kandydatów na członków KRS wybieranych w trybie art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa. Skoro bowiem KRS nie została ukształtowana zgodnie z prawem, to art. 11 projektu nie może być uznany za niekonstytucyjny, choć jego ust. 4 wywołuje pewne zastrzeżenia (przyjęte rozwiązanie jest niespójne wewnętrznie).</p>	<p>Ad 4. <u>Stanowisko negatywne</u> (por. lp. 1 tabeli oraz lp. 2 tabeli ad 1).</p>
	<p>5) Nie należy generalnie przyjmować istnienia „dobrej wiary” w przypadku kandydatów ubiegających się o nominacje sędziowskie. W związku z tym trzeba by rozważyć różnicowanie statusu sędziów w zależności od tego, czy na wniosek KRS w aktualnym składzie zostali powołani po raz pierwszy, czy też jedynie „awansowani”.</p>	<p>Ad 5. <u>Stanowisko negatywne w zakresie różnicowania statusu sędziów.</u></p> <p>Bez względu na to, czy powołanie danej osoby na stanowisko sędziego było pierwszym w jej karierze zawodowej, czy kolejnym, każda tego typu sprawa będzie rozpatrywana indywidualnie Przez KRS w nowym składzie. Co do problemu przypisania „dobrej” bądź „złej wiary” osobom powołanym na stanowiska sędziowskie na wniosek KRS, w skład której wchodził sędziowie wybrani przez Sejm por. lp. 4 tabeli ad 2.</p>
	<p>6) Projektowana ustawa powinna jednoznacznie odnieść się do statusu wszystkich sędziów SN powołanych na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa w aktualnym składzie. Wymagania wobec tych osób powinny być wyższe i co się z tym wiąże – nie powinny być w ogóle uznawane za sędziów w rozumieniu konstytucyjnym.</p>	<p>Ad 6. <u>Stanowisko negatywne.</u></p> <p>Projekt nie będzie różnicował statusu sędziów z uwagi na rodzaj sądu, do którego zostali powołani. Również sędziowie SN będą podlegali weryfikacji w trybie art. 11 ust. 2 i 3 projektu (druk senacki nr 50 S). Ta idea zostanie zrealizowana także poprzez skreślenie dotychczasowego</p>

			art. 15 ust. 2 projektu (druk senacki nr 50).
		7) Pierwszoplanowym zadaniem KRS w nowym składzie musi być stanie na straży etyki sędziowskiej.	<p>Ad 7. <u>Stanowisko negatywne.</u></p> <p>Jeżeli uwaga ma być rozumiana jako postulat legislacyjny, a nie jedynie apel adresowany do KRS wyłonionej po wejściu w życie projektowanej ustawy, to należy podkreślić, że w świetle rozwiązań konstytucyjnych (art. 179 i art. 186 ust. 1) najważniejszymi zadaniami KRS są przedkładanie Prezydentowi RP wniosków o powołanie na stanowisko sędziego oraz stanie na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów. W tym zakresie projekt nie powinien wprowadzać odmiennych rozwiązań.</p>
7.	Rafał Stankiewicz – Krajowa Izba Radców Prawnych	1) Projekt nie gwarantuje, że w składzie KRS będzie dostateczna reprezentacja sędziów sądów okręgowych i apelacyjnych. Wywołuje to wątpliwości, jako że o „awansach” sędziowskich nie powinni decydować wyłącznie sędziowie najniższego szczebla, czyli sędziowie sądów rejonowych.	Ad 1. <u>Stanowisko negatywne</u> (por. lp. 3 tabeli ad 3).
		2) Należy doprecyzować liczbę kandydatów, których na podstawie art. 11b ust. 1 (art. 1 pkt 2 projektu) mogłyby zgłaszać podmioty spoza środowiska sędziowskiego.	<p>Ad 2. <u>Stanowisko pozytywne.</u></p> <p>Wskazana kwestia zostanie uregulowana w projekcie w ten sposób, aby podmioty, o których mowa w art. 11b ust. 1 (art. 1 pkt 2 projektu) mogły zgłaszać tylu kandydatów, ile wakatów będzie w danym momencie do obsadzenia.</p> <p>Realizację powyższego założenia zapewnia dodanie w art. 11b ust. 2 (art. 1 pkt 2 projektu – druk senacki nr 50 S).</p>
		3) Wysłuchanie publiczne powinno mieć charakter obligatoryjny.	Ad 3. <u>Stanowisko pozytywne</u> (por. lp. 6 tabeli ad 2).

		<p>4) Mimo że w dyskursie publicznym pojawiły się wątpliwości co do statusu osób, które na wniosek KRS w aktualnym składzie zostały powołane na urząd sędziego, konieczne jest przestrzeganie art. 180 ust. 1 Konstytucji. W tym kontekście należy postulować wydłużenie terminu z art. 11 ust. 2 projektu oraz wprowadzenie mechanizmu gwarantującego ponowny udział w konkursie na stanowisko sędziowskie po dokonaniu wyboru członków KRS zgodnie z projektowanymi przepisami.</p>	<p>Ad 4. <u>Stanowisko negatywne co do propozycji zmian.</u></p> <p>W związku z wprowadzeniem modelu ponownego rozpatrzenia przez KRS w nowym składzie spraw indywidualnych oraz kierowania do sądów dyscyplinarnych wniosków dotyczących jedynie tych osób, które zostały powołane na stanowisko sędziego z naruszeniem zasad niezależności sądów i niezawisłości sędziów, z projektu wyeliminowane zostaną przepisy przewidujące ponowne przeprowadzanie konkursów oraz szczególne prawo powrotu na stanowisko poprzednio zajmowane lub jemu równorzędne.</p> <p>Realizację powyższego założenia zapewnia skreślenie dotychczasowego art. 11 ust. 2 i 3 projektu (druk senacki nr 50).</p>
8.	Stanisław Trociuk – Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich	<p>1) Konieczne jest zapewnienie reprezentacji wszystkich szczebli władzy sądowniczej w składzie KRS.</p>	<p>Ad 1. <u>Stanowisko negatywne</u> (por. lp. 3 tabeli ad 3).</p>
		<p>2) Włączenie RPO do kategorii podmiotów, które mają mieć prawo zgłoszenia kandydata na członka KRS wywołuje wątpliwości ze względu na możliwą kolizję zadań powierzonych RPO.</p>	<p>Ad 2. <u>Stanowisko pozytywne.</u></p> <p>Wobec wyrażonej wątpliwości w art. 11b w ust. 1 (art. 1 pkt 2 projektu – druk senacki nr 50) zostanie skreślony pkt 2.</p>
		<p>3) Wysłuchanie publiczne kandydatów na członków KRS powinno być zarządzane „z urzędu”, a nie na wniosek kandydatów.</p>	<p>Ad 3. <u>Stanowisko pozytywne</u> (por. lp. 6 tabeli ad 2).</p>
		<p>4) W projekcie nie uwzględniono przepisu regulującego sposób weryfikacji poparcia udzielonego kandydatom na członków KRS.</p>	<p>Ad 4. <u>Stanowisko pozytywne.</u></p> <p>O ile okoliczność udzielenia poparcia przez podmioty, o których mowa w art. 11b ust. 1 pkt 1, 3–6 (art. 1 pkt 2 projektu – druk senacki nr 50), będzie stosunkowo łatwa do zweryfikowania i może tego dokonać organ zarządzający wybory, o tyle w przypadku grupy liczącej co najmniej 2000 obywateli legitymujących się czynnym prawem wyborczym wskazane jest wprowadzenie podstawy prawnej do weryfikowania list poparcia przez Państwową Komisję Wyborczą.</p> <p>Realizację powyższego założenia zapewnia dodanie w art. 11b ust. 7 (art. 1 pkt 2 projektu – druk senacki nr 50 S).</p>

		<p>5) Pozytywnie należy ocenić powołanie Rady Społecznej, jednak sam przepis kreujący to ciało powinien znaleźć się w nowelizowanej ustawie o KRS, a nie w przepisach dostosowujących ustawy nowelizującej.</p>	<p>Ad 5. <u>Stanowisko negatywne.</u></p> <p>Umieszczenie przepisu kreacyjnego w końcowej części projektu ustawy nowelizującej czyni zadość § 35 ust. 1 pkt 1 Zasad Techniki Prawodawczej.</p>
		<p>6) O ile słuszne jest zniesienie Izby Dyscyplinarnej, to należy rozważyć zasadność unieważnienia wszystkich orzeczeń wydanych w ramach tej Izby.</p>	<p>Ad 6. <u>Stanowisko negatywne.</u></p> <p>Projekt, podobnie uchwała połączonych Izb SN z dnia 23 stycznia 2020 r., nie niuansuje skutków prawnych w odniesieniu do orzeczeń zapadłych przed Sądem Najwyższym w składzie sędziów orzekających w Izbie Dyscyplinarnej.</p>
		<p>7) Zachodzi wątpliwość co do zgodności art. 11 ust. 1 i 4 projektu z art. 180 ust. 1 i 2 Konstytucji. Należałoby raczej dokonywać zindywidualizowanej oceny naruszeń prawa przy powoływaniu poszczególnych sędziów oraz wpływu tychże naruszeń na przymiot niezawisłości konkretnej osoby sprawującej urząd sędziego.</p>	<p>Ad 7. <u>Stanowisko pozytywne</u> (por. lp. 1 tabeli).</p>
		<p>8) Należy zwrócić uwagę na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 marca 2020 r. w sprawie o sygn. akt P 22/19, gdyż orzeczenie to odbiera obywatelom RP prawo do sądu gwarantowane przez art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.</p>	<p>Ad 8. <u>Stanowisko pozytywne</u> (por. lp. 2 tabeli ad 1).</p> <p>Podzielając konstatację RPO i mając na względzie rozstrzygnięcie ETPC w „sprawie islandzkiej”, Komisje opowiadają się za zachowaniem możliwości podnoszenia przez strony kwestii wadliwości powołania sędziego.</p>
9.	Natalia Klima-Piotrowska	<p>1) Zaistniały chaos prawny skutkuje wątpliwościami stron postępowań sądowych co do statusu poszczególnych sędziów, ale też aktualnie nie ma wystarczających instrumentów prawnych pozwalających na badanie tej kwestii, zwłaszcza po wejściu w życie ustawy z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw. Na gruncie projektu należy zatem uwzględnić korektę rozwiązań wprowadzonych tą ustawą, jako że godzą one również w profesjonalnych pełnomocników.</p>	<p>Ad 1. <u>Stanowisko pozytywne</u> (por. lp. 5 tabeli ad 1).</p>

		<p>2) Przepisy art. 12 projektu ustawy trzeba ocenić pozytywnie jako zapobiegające chaosowi prawnemu, z tym zastrzeżeniem, że ust. 5 powinien dotyczyć nie tyle kosztów sądowych, ale kosztów procesu, szczególnie wtedy, gdy w grę wchodzi tzw. przymus adwokacko-radcowski (np. w przypadku wznowienia postępowania karnego). Jednocześnie zasadne jest doprecyzowanie, kiedy – w razie podniesienia wielu zarzutów w środku zaskarżenia – ciężar pokrycia ww. kosztów przechodzi na Skarb Państwa.</p>	<p>Ad 2. <u>Stanowisko pozytywne.</u></p> <p>Projektowane przepisy będą precyzowały, że w sytuacji gdy zajdzie konieczność wzruszenia orzeczenia właśnie z tego powodu, iż zostało ono wydane przez sąd, w składzie którego uczestniczył sędzia powołany na wniosek KRS ukształtowanej zgodnie z ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, kosztami postępowania zostanie obciążony Skarb Państwa.</p> <p>Realizację powyższego założenia zapewnia modyfikacja brzmienia art. 12 ust. 5 projektu (art. 14 ust. 4 wg druku senackiego nr 50 S).</p>
		<p>3) Art. 7 ust. 1 projektu jest jasny, niemniej wymaga starannego uzasadnienia. Należy też rozważyć, czy KRS została w ogóle obsadzona i czy w związku z tym nie byłoby zasadne przywrócenie kadencji członków, których kadencje zostały skrócone na mocy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw.</p>	<p>Ad 3. <u>Stanowisko negatywne.</u></p> <p>Projekt przesądzi o ciągłości działania KRS, ale bez przywracania mandatów sędziom, których kadencje zostały skrócone z naruszeniem ustawy zasadniczej. Za skróceniem kadencji aktualnych członków KRS będących sędziami – nawet bardziej niż naruszenia prawa, jakie miały miejsce na etapie ich wyboru – przemawia okoliczność, że organ ten nie daje gwarancji przestrzegania standardów niezależności sądów i niezawisłości sędziów.</p> <p>Realizację powyższego założenia zapewnia modyfikacja brzmienia art. 7 ust. 1 projektu (art. 9 ust. 1 wg druku senackiego nr 50 S).</p>
		<p>4) Art. 11 ust. 1 i 4 projektu nie mogą być zaakceptowane, przy założeniu, że odnoszą się do osób mających status sędziów.</p>	<p>Ad 4. <u>Stanowisko pozytywne</u> (por. lp. 1 tabeli).</p>

10.	Krzysztof Mazur	<p>1) Zakres przedmiotowy projektu powinien być poszerzony o regulacje dotyczące wyboru członków KRS będących parlamentarzystami w celu zapewnienia, że w Radzie znajdują się posłowie i senatorowie reprezentujący zarówno większość parlamentarną, jak i opozycję, a ich wybór zostanie dokonany w stosunku proporcjonalnym. Wybór z zachowaniem odpowiedniej proporcji można by zapewnić także w drodze stosownych zmian regulaminów obu izb parlamentu.</p>	<p>Ad 1. <u>Stanowisko negatywne.</u></p> <p>Projekt ma stanowić odpowiedź na problemy, które zostały zdiagnozowane przede wszystkim w wyroku z dnia 19 listopada 2019 r. wydanym przez Trybunał Sprawiedliwości UE w połączonych sprawach C-585/18, C-624/18 i C-625/18, a następnie w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2019 r. (III PO 7/18) i uchwale połączonych Izb z dnia 23 stycznia 2020 r. Jednym z zagadnień analizowanych w tych orzeczeniach było to, czy KRS, w skład której wchodzi sędziowie wybrani przez Sejm, daje rękojmię prawidłowego obsadzania stanowisk sędziowskich, tj. zgodnego z zasadami niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Z kolei zasadność wprowadzania zmian w regulaminach pozostawiona jest autonomijnym decyzjom Sejmu oraz Senatu.</p>
		<p>2) Projekt nie rozstrzyga, co się dzieje w sytuacji równej liczby głosów uzyskanych przez sędziów kandydujących do KRS. Można by w takim przypadku wprowadzić np. losowanie.</p>	<p>Ad 2. <u>Stanowisko negatywne.</u></p> <p>W art. 11a ust. 4 (art. 1 pkt 2 projektu) przyjęto, że w przypadku uzyskania przez kandydatów równej liczby głosów rozstrzygający będzie staż na stanowisku sędziego, a więc kryterium stosowane już w przepisach regulujących ustroj poszczególnych pionów sądownictwa.</p>
		<p>3) Wątpliwości wywołuje regulacja z art. 11b ust. 2 (art. 1 pkt 2 projektu), zwłaszcza z uwagi na to, że w projekcie nie ma przepisu stanowiącego, że sędziowie, którzy w poprzedniej kadencji byli posłami lub senatorami, nie mogą przez jakiś okres ubiegać się o mandat członka KRS, o którym mowa w art. 187 ust. 1 pkt 2 Konstytucji.</p>	<p>Ad 3. <u>Stanowisko negatywne.</u></p> <p>W projekcie utrzymana zostanie swoista karencja przewidziana w art. 1 pkt 2 projektu, art. 11b ust. 2 (art. 11b ust. 3 wg druku senackiego nr 50 S), z tym że okres ograniczenia biernego prawa wyborczego sędziego zostanie skrócony z 5 do 3 lat.</p> <p>Realizację powyższego założenia zapewnia modyfikacja brzmienia art. 11b ust. 3 (art. 1 pkt 2 – druku senacki nr 50 S).</p>
		<p>4) W uzasadnieniu brakuje wyraźnego rozwinięcia tezy, dlaczego sędziów do KRS powinni wybierać sędziowie. Wskazane byłoby nawet uzupełnienie w tym względzie samej Konstytucji.</p>	<p>Ad 4. <u>Stanowisko negatywne.</u></p> <p>Zasada wyboru członków KRS, o których mowa w art. 187 ust. 1 pkt 2 Konstytucji, przez sędziów, wynika z wykładni systemowej, a do tego znajduje wsparcie w wykładni historycznej. W Senacie nie planuje się podjęcia prac nad projektem ustawy o zmianie Konstytucji w celu</p>

			doprecyzowania tej kwestii.
11.	Marek Borowik	<p>1) Decyzja ustawodawcy o przerwaniu kadencji sędziów – członków KRS nie była trafna, w związku z czym należy wrócić do rozwiązań obowiązujących przed wejściem w życie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, a ściślej: przywrócić kadencje przerwane na mocy art. 6 tej ustawy, a następnie dokonać wyboru członków Rady na podstawie regulacji obowiązujących do dnia 17 stycznia 2018 r.</p>	<p>Ad 1. Stanowisko negatywne.</p> <p>M.in. ze względu na wyrażane w dyskursie publicznym oczekiwanie większej demokratyzacji procesu wyboru członków KRS, o których mowa w art. 187 ust. 1 pkt 2 Konstytucji, w art. 1 pkt 1–3 projektu przewidziano nowe rozwiązania dotyczące tej sfery. Por. też lp. 9 ad 3.</p>
		<p>2) Należy zapewnić rzetelny proces legislacyjny, który doprowadzi w szczególności do tego, że starannie przygotowane propozycje trafią do „społecznego obiegu”, a społeczeństwo zyska świadomość, iż problemy wymiaru sprawiedliwości, są pochodną złej legislacji.</p>	<p>Ad 2. Zarówno w uzasadnieniu projektu, jak i w Ocenie Skutków Regulacji stanowiącej załącznik do uzasadnienia (druk senacki nr 50 S), zostanie przedstawiona analogiczna diagnoza kondycji polskiego wymiaru sprawiedliwości. Z kolei sposób prowadzenia prac legislacyjnych, w tym szerokie konsultacje z wysłuchaniem publicznym włącznie, mają zapewnić, że projekt będzie poddany należytej refleksji.</p>
		<p>3) Reforma sądownictwa powinna gwarantować, że funkcja sędziego będzie „ukoronowaniem kariery prawniczej”. Sędzia powinien mieć co najmniej 15-letnie doświadczenie zawodowe i ukończone 40 lat, a kandydatów na urząd sędziego powinny przedstawiać prawnicze organizacje pozarządowe, korporacje prawnicze i szkoły wyższe prowadzące nauczanie z zakresu prawa. Sędziowie delegowani do wykonywania czynności administracyjnych poza strukturą sądownictwa powinni tracić prawo wykonywania zawodu sędziego.</p>	<p>Ad 3. Stanowisko negatywne.</p> <p>Zgłoszone postulaty, nie oceniając ich słuszności, trzeba uznać za wykraczające poza problematykę objętą zakresem przedmiotowym projektu.</p> <p>Senatorowie z zainteresowaniem przyjęli przedstawione propozycje i będą mieli je na uwadze w przypadku prac legislacyjnych prowadzonych w Senacie nad innymi inicjatywami lub ustawami uchwalonymi przez Sejm.</p>
		<p>4) Konieczne jest wprowadzenie zasady, że zmiany prawa materialnego cywilnego oraz karnego, jak również ustawy dotyczące organizacji sądownictwa są uchwalane kwalifikowaną większością głosów, a inicjatywę ustawodawczą w tym zakresie powinny mieć wyłącznie Rada Ministrów, Prezydent RP oraz Sąd Najwyższy.</p>	<p>Ad 4. Stanowisko negatywne j.w.</p>
		<p>5) Należy wprowadzić bezwzględny zakaz korzystania w procesie karnym z dowodów określanych mianem „owoców zatrutego drzewa”.</p>	<p>Ad 5. Stanowisko negatywne j.w.</p>

		<p>6) Niezbędne jest przywrócenie kontradiktoryjności w postępowaniu cywilnym i karnym.</p>	<p>Ad 6. <u>Stanowisko negatywne j.w.</u></p>
		<p>7) Kara ograniczenia wolności w postaci obowiązku wykonywania pracy społecznie użytecznej powinna znajdować szersze zastosowanie i powinna być wymierzana wraz z obowiązkiem naprawienia szkody. Ponadto kary finansowe powinny podlegać większej indywidualizacji.</p>	<p>Ad 7. <u>Stanowisko negatywne j.w.</u></p>
		<p>8) W sprawach gospodarczych należy wzmocnić rolę arbitrażu (sądów polubownych).</p>	<p>Ad 8. <u>Stanowisko negatywne j.w.</u></p>
		<p>9) Należy wprowadzić instytucję sędziów pokoju, którzy mogliby rozstrzygać spory sąsiedzkie czy orzekać w sprawach wykroczeń. Sędziowie pokoju powinni mieć przy tym wykształcenie prawnicze, lecz ich wybór miałby dokonywać się w wyborach powszechnych.</p>	<p>Ad 9. <u>Stanowisko negatywne j.w.</u></p>
		<p>10) Rozważenia wymaga reforma procedur sądowych, tj. terminów do dokonania poszczególnych czynności procesowych.</p>	<p>Ad 10. <u>Stanowisko negatywne j.w.</u></p>
		<p>11) W sprawach dotyczących zbrodni zabójstwa powinni orzekać ławnicy, których wybór miałby dokonywać się w wyborach powszechnych na terenie danego powiatu. Zadaniem ławników byłoby przesądzenie o winie oskarżonego, natomiast sąd wymierzałby karę.</p>	<p>Ad 11. <u>Stanowisko negatywne j.w.</u></p>
		<p>12) Prokuratorzy na szczeblu województwa powinni być wybierani w wyborach powszechnych na 5-letnią kadencję. Wybory takie mogłyby się odbywać równoległe z wyborami samorządowymi. Osoby wybierane w ten sposób musiałyby mieć kwalifikacje sędziego, ale też cieszyłyby się niezależnością w wykonywaniu zadań. Analogiczne postanowienia powinny dotyczyć prokuratorów niższego szczebla (powiatowego).</p>	<p>Ad 12. <u>Stanowisko negatywne j.w.</u></p>

12.	Jacek Barcik	<p>1) Logiczną konsekwencją uznania wadliwości wygaszenia kadencji poprzednich członków KRS i zarazem wadliwości wyboru nowych musi być przyjęcie, że działa Rada w składzie sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. W tym sensie akt wygaszenia kadencji aktualnych członków Rady może mieć wyłącznie walor deklaratoryjny.</p>	<p>Ad 1. <u>Stanowisko negatywne</u> (por. lp. 9 ad 3).</p>
		<p>2) KRS powinien przewodniczyć sędzia będący jej wybranym członkiem. Jest to standard rekomendowany przez Komisję Wenecką.</p>	<p>Ad 2. Komisje nie zdecydowały się na wniesienie poprawki czyniącej zadość temu postulatowi. Niemniej senator Krzysztof Kwiatkowski, Przewodniczący Komisji Ustawodawczej zadeklarował zgłoszenie stosownego wniosku legislacyjnego w trakcie II czytania projektu. Poparcie w tym zakresie wyraził również senator Bogdan Klich, Przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej oraz senator Gabriela Morawska-Stanecka, Wicemarszałek Senatu.</p>
		<p>3) Pozytywnie należy ocenić art. 11b (art. 1 pkt 2 projektu), jako że przepis ten zwiększa legitymację demokratyczną KRS. Niemniej w przypadku art. 11b ust. 1 pkt 6 trzeba mieć na uwadze okoliczność, że w grę będzie tu wchodzić znaczna liczba uprawnionych podmiotów. W związku z tym prawo zgłaszania kandydata na członka KRS można by przyznać np. Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich lub innemu kolektywnemu podmiotowi reprezentującemu środowisko naukowe.</p>	<p>Ad 3. <u>Stanowisko negatywne.</u></p> <p>Ideą stojącą za rozwiązaniami z art. 1 pkt 2 projektu, art. 11b ust. 1 (nie wyłączając pkt 6) jest zapewnienie możliwie dużego pluralizmu.</p>

	<p>4) Negatywnie musi być oceniona koncepcji powołania Rady Społecznej i powierzenia jej opiniowania kandydatów na stanowiska sędziowskie. Rozwiązanie takie może wywoływać wątpliwości pod względem zgodności z art. 179 Konstytucji, który przewiduje wyłączną legitymację KRS. Projekt nie przewiduje przy tym terminu na przedstawienie opinii przez Radę Społeczną. Dodatkowo wątpliwości wywołuje to, że ewentualna negatywna opinia Rady Społecznej mogłaby stanowić przesłankę odmowy powołania danej osoby na urząd sędziego przez Prezydenta RP, co z kolei byłoby sprzeczne ze standardami Rady Europy. Również TK w sprawie K 12/03 uznał, że należy unikać zagrożeń dla niezależności sądownictwa, a tak właśnie może być odczytywane przyznanie Prezydentowi RP możliwości odmowy powołania z uwagi na opinię ciała reprezentującego czynnik społeczny. Dlatego uzasadniony jest postulat skreślenia art. 1 pkt 4 projektu.</p>	<p>Ad 4. <u>Stanowisko negatywne.</u></p> <p>Rada Społeczna ma być jedynie ciałem doradczym (opiniodawczym) Krajowej Rady Sądownictwa, co nie stoi w sprzeczności z tym, że kompetencję przedstawiania wniosków o powołanie na stanowisko sędziego ma wyłącznie KRS. Wskazane ryzyko nie znajduje także potwierdzenia w świetle orzecznictwa konstytucyjnego. W szczególności w wyroku z dnia 5 czerwca 2012 r. (K 18/09) TK przychylił się do tych poglądów doktryny, z których wynika, że „rola Prezydenta w procedurze nominacyjnej nie sprowadza się tylko do roli „notariusza”, potwierdzającego podejmowane gdzie indziej decyzje (...), lecz dokonuje on samodzielnej oceny przedstawionych mu kandydatur i w konsekwencji może odmówić uwzględnienia wniosku KRS. Należy mu przyznać prawo odmowy spełnienia wysuniętych wniosków, jeżeli jego zdaniem sprzeciwiałyby się one wartościom, na straży których postawiła go Konstytucja”.</p>
	<p>5) Sam skład Rady Społecznej również wywołuje zastrzeżenia, gdyż jest on w znacznej mierze „korporacyjny”, choć zarazem pomija środowiska notariuszy i komorników.</p>	<p>Ad 5. <u>Stanowisko negatywne.</u></p> <p>W skład Rady Społecznej ma wchodzić osoba wskazana przez Krajową Radę Notarialną (zob. art. 1 pkt 4 projektu, art. 22a ust. 2 pkt 3). Komisje nie podzieliły poglądu o konieczności rozszerzenia składu Rady Społecznej o osobę wskazaną przez Krajową Radę Komorniczą, Natomiast, jeżeli chodzi o „korporacyjny” charakter Rady Społecznej, to w świetle projektowanego art. 22a ust. 2 pkt 4, 5 i 7 (łącznie 5 osób v. 4 osoby, które miałyby reprezentować samorzady prawnicze oraz środowisko prokuratorów) twierdzenie takie nie jest do końca precyzyjne.</p>
	<p>6) Postanowienia art. 9 różnicujące status uchwał podjętych przez KRS są niespójne, zaś sam ust. 1 tego artykułu nie daje się pogodzić z art. 11, w którym jest mowa o „sędziach”. Najbardziej koherentnym rozwiązaniem byłoby przyjęcie, iż osoby powołane na wniosek KRS ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz</p>	<p>Ad 6. <u>Stanowisko negatywne</u> (por. lp. 1 tabeli oraz lp. 2 tabeli ad 1).</p>

		niektórych innych ustaw, nie są w ogóle sędziami w rozumieniu konstytucyjnym. Wówczas jednak trzeba by liczyć się z podważeniem orzeczeń wydanych przez takie osoby. Alternatywą byłoby potwierdzenie statusu takich sędziów, tyle że wtedy art. 11 projektu należy uznać za niezgodny z Konstytucją. Dodatkowo wypada zwrócić uwagę, że kierunek przyjęty w projekcie nie gwarantuje, że liczba wznawianych spraw na podstawie art. 12 ust. 3 projektu będzie znacząco niższa niż liczba spraw, które musiałyby być rozpatrzone na nowo, gdyby przyjęty został pierwszy z opisywanych wariantów.	
13.	Jerzy Jachnik – Stowarzyszenie Przeciw Bezprawiu	<p>1) Nie postawiono prawidłowej diagnozy, co jest prawdziwym problemem wymiaru sprawiedliwości. Przykładem mogą być trudności z pociągnięciem do odpowiedzialności karnej prokuratora. Jednocześnie ocena społeczna tej dziedziny jest coraz gorsza, a obywatele nie korzystają na kolejnych reformach wymiaru sprawiedliwości. Konkluzja ta dotyczy np. instytucji skargi nadzwyczajnej. W związku z tym, że ostatnie zmiany ustawodawcze doprowadziły do dualizmu prawnego („podziału w sądach”), osoby zainteresowane reformą wymiaru sprawiedliwości powinny przystąpić do inicjatywy Okrągłego Stołu pod patronatem Wicemarszałka Sejmu Piotra Zgorzelskiego. Zmiany powinny być wypracowywane w konsensusie politycznym i społecznym – projekt takim oczekiwaniom nie odpowiada.</p> <p>2) W pierwszej kolejności konieczne jest rozstrzygnięcie problemów systemowych, w tym udzielanie odpowiedzi na pytanie, czy art. 4 Konstytucji uzasadnia twierdzenie, że władza zwierzchnia, przynależna Narodowi, odnosi się również do sądów.</p> <p>3) Należy też wprowadzić odpowiedzialność sędziów za wadliwe orzeczenia.</p>	<p>Ad 1. Stanowisko negatywne.</p> <p>O potrzebie opracowania projektu i prowadzenia nad nim prac legislacyjnych przesądziły orzeczenia tak polskich sądów, jak i organów (trybunałów) działających na podstawie przepisów prawa europejskiego i międzynarodowego, poczynając od wyroku z dnia 19 listopada 2019 r. wydanego przez Trybunał Sprawiedliwości UE w połączonych sprawach C-585/18, C-624/18 i C-625/18. Zapobieżenie chaosowi prawnemu oraz możliwie szybkie uczynienie zadość wartościom konstytucyjnym związanym z niezależnością sądów i niezawisłością sędziów oraz pewnością obrotu jest zadaniem, które nie powinno być odkładane. Nie zmienia to faktu, że projekt nie zmierza do rozwiązania wszystkich problemów wymiaru sprawiedliwości. Temu powinny służyć jednak kolejne inicjatywy.</p> <p>Ad 2. Stanowisko negatywne j.w.</p> <p>Dodatkowo należy zauważyć, że art. 4 Konstytucji nie może być odczytywany w oderwaniu od pozostałych norm konstytucyjnych, w tym zwłaszcza art. 173, art. 179, art. 186 ust. 1, art. 187 ust. 1 pkt 2.</p> <p>Ad 3. Stanowisko negatywne.</p>

			Zgłoszony postulat trzeba uznać za wykraczający poza problematykę objętą zakresem przedmiotowym projektu.
14.	Janusz Sanocki	1) Projekt powinien zostać wycofany z uwagi na grożący systemowi prawnemu chaos, zwłaszcza w kontekście unieważnienia orzeczeń.	Ad 1. <u>Stanowisko negatywne</u> (por. lp. 13 tabeli ad 1).
		2) Oczekiwać należy reformy ustrojowej i zapewnienia społecznej kontroli nad sądownictwem, ponieważ wymaga tego art. 4 Konstytucji.	Ad 2. <u>Stanowisko negatywne</u> (por. lp. 13 tabeli ad 2).
		3) Powrót do stanu prawnego obowiązującego przed wejściem w życie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw należy z tych powodów ocenić negatywnie. Sędziowie – członkowie KRS muszą być wybierani w wyborach powszechnych, bezpośrednich lub pośrednich. To samo dotyczy Prokuratora Generalnego.	Ad 3. <u>Stanowisko negatywne</u> (por. lp. 10 tabeli ad 4). Zgłoszony postulat dotyczący wyboru Prokuratora Generalnego trzeba uznać za wykraczający poza problematykę objętą zakresem przedmiotowym projektu.
		4) Sędziowie, których rozstrzygnięcia stały się punktem wyjścia do negatywnego wyroku ETPC, powinni tracić swój urząd.	Ad 4. <u>Stanowisko negatywne.</u> Zgłoszony postulat trzeba uznać za wykraczający poza problematykę objętą zakresem przedmiotowym projektu.
		5) Koncepcję powołania Rady Społecznej jest sprzeczna z Konstytucją, a sama Rada jawi się jako ciało, które nie będzie miało realnego wpływu na powoływanie sędziów.	Ad 5. <u>Stanowisko negatywne</u> (por. lp. 12 tabeli ad 4).
15.	Urszula Żółtak – Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia”	Zachodzi potrzeba uwzględnienia w projektowanych rozwiązaniach wskazówek zawartych w uzasadnieniu uchwały połączonych Izb SN z dnia 23 stycznia 2020 r., jak również odniesienia się przez projektodawców do ujawnionych faktów, z których wynika, że członkowie KRS, o których mowa w art. 187 ust. 1 pkt 2 Konstytucji, zostali wybrani z naruszeniem przepisów ustawowych (brak wystarczającego poparcia dla kandydatury sędziego Macieja Nawackiego). W tym kontekście można wręcz postawić tezę, że wygaszenie mandatów członków Rady w art. 7 ust. 1 projektu staje się zbędne, bo należy przyjąć, że członkowie ci w ogóle nie zostali skutecznie wybrani.	<u>Stanowisko negatywne</u> (por. lp. 11 tabeli ad 1).

16.	Małgorzata Niezgódka-Medek – Ogólnopolskie Stowarzyszenie Sędziów Sądów Administracyjnych	<p>1) Procedurę powołania i sposób funkcjonowania aktualnej KRS należy ocenić krytycznie. Na pozytywną ocenę zasługuje natomiast idea wygaszenia kadencji członków KRS będących sędziami, choć zastrzeżenia wywołuje fakt, że rozwiązania zawarte w projektowanej ustawie nie będą gwarantowały ciągłości działania Rady.</p>	<p>Ad 1. <u>Stanowisko pozytywne.</u></p> <p>Projekt przesądzi o ciągłości działania KRS.</p> <p>Realizację powyższego założenia zapewnia modyfikacja brzmienia art. 7 ust. 1 projektu (art. 9 ust. 1 wg druku senackiego nr 50 S).</p> <p>Ocena działania KRS nie stanowi materii ustawowej. Jest natomiast jednym z argumentów, które stanowią uzasadnienie dla proponowanych rozwiązań dotyczących zmiany sposobu wybierania członków Rady.</p>
		<p>2) W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw zachodzi konieczność uwzględnienia wprowadzonych przez nią zmian na gruncie projektu. W szczególności dotyczy to autonomii regulaminowej NSA.</p>	<p>Ad 2. <u>Stanowisko pozytywne.</u></p> <p>Projekt będzie przewidywał m.in. nadanie nowego brzmienia art. 43 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych.</p> <p>Realizację powyższego założenia zapewnia dodanie nowego przepisu (art. 6 ust. 1 wg druku senackiego nr 50 S). Por. też lp. 5 tabeli ad 1.</p>
		<p>3) Wątpliwości wywołują regulacje zawarte w art. 11 projektu, w tym brak zindywidualizowania sytuacji prawnej osób powołanych na stanowiska sędziów i asesorów w sądach administracyjnych oraz odebranie sądom dyscyplinarnym swobody orzeczniczej.</p>	<p>Ad 3. <u>Stanowisko pozytywne</u> (por. lp. 2 tabeli ad 3).</p>
		<p>4) Należy przyjąć koncepcję domniemania „dobrej wiary” osób, które objęły swój urząd przed dniem 19 listopada 2019 r.</p>	<p>Ad 4. <u>Stanowisko negatywne</u> (por. lp. 4 tabeli ad 2 – aktualne także w kontekście postulatu uznania „dobrej wiary” jedynie w pewnym horyzoncie czasowym wyznaczonym wyrokiem TSUE).</p>
		<p>5) Rozważenia wymaga umożliwienie sędziom przechodzenia w stan spoczynku.</p>	<p>Ad 5. <u>Stanowisko negatywne</u> (por. lp. 4 tabeli ad 2).</p>
17.	Aleksandra Antoniak-Drożdż – Stowarzyszenie Prokuratorów „Lex super omnia”	<p>1) Pozytywnie należy ocenić rozwiązania z art. 1 pkt 1 i 2 projektu, w tym zawarte w projektowanym art. 11b ust. 2 (gwarancja niezależnego wykonywania mandatu członka KRS).</p>	<p>Ad 1. <u>Stanowisko negatywne co do utrzymania dotychczasowego brzmienia art. 1 pkt 2 projektu, art. 11b ust. 2</u> (por. lp. 10 tabeli ad 3).</p>
		<p>2) Wysłuchanie kandydatów na członków KRS powinno mieć charakter obligatoryjny.</p>	<p>Ad 2. <u>Stanowisko pozytywne</u> (por. lp. 6 tabeli ad 2).</p>

		<p>3) Na aprobatę zasługuje również regulacja z art. 7 ust. 1 projektu, aczkolwiek zachodzi konieczność przemyślenia, czy wobec zarzutu związanego z nieskutecznym ukonstytuowaniem się KRS po zmianie wprowadzanej ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (wada list poparcia dla jednego z kandydatów, tj. sędziego Macieja Nawackiego) postanowienie tego typu jest w ogóle potrzebne.</p>	<p>Ad 3. <u>Stanowisko negatywne</u> (por. też lp. 9 ad 3).</p>
		<p>4) Zachodzi konieczność likwidacji Izby Dyscyplinarnej, niemniej zasadne byłoby umocowanie innego ciała niż Izba Karna SN w zakresie rozstrzygania o sprawach dyscyplinarnych. Można rozważyć powołanie w ramach SN odrębnej izby właściwej w takich sprawach, ale już nieobarczonej wadami, jakie cechowały Izbę Dyscyplinarną.</p>	<p>Ad 4. <u>Stanowisko negatywne.</u></p> <p>Projekt nie będzie reformował postępowań dyscyplinarnych. W tym zakresie jego celem ma być zniesienie Izby Dyscyplinarnej (oraz uwzględnienie niezbędnych konsekwencji tej zmiany), albowiem IDSN nie spełnia standardu niezależności, za to wykazuje cechy sądu wyjątkowego, o którym mowa w art. 175 ust. 2 Konstytucji. Niezależnie od tego należy dodać, że projekt przywróci autonomię regulaminową SN – ustawa będzie wprawdzie określała podział Sądu Najwyższego na izby, natomiast organizację np. wydziałów pozostawi uchwale Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego w sprawie regulaminu.</p> <p>Realizację powyższego założenia zapewnia art. 2 pkt 2 projektu, art. 4 (druk senacki nr 50 S).</p>
		<p>5) Powstaje wątpliwość co do zgodności art. 15 ust. 2 projektu z art. 180 ust. 1 Konstytucji. Podobny jest zresztą status sędziów powołanych do innych izb SN.</p>	<p>Ad 5. <u>Stanowisko pozytywne</u> (por. lp. 6 ad 6).</p>
		<p>6) Analogicznie jak w przypadku rozwiązania dotyczącego sędziów Izby Dyscyplinarnej, należy ocenić postanowienia art. 11 projektu jako odnoszącego się do innych sędziów i asesorów.</p>	<p>Ad 6. Stanowisko pozytywne (por. lp. 2 tabeli ad 3).</p>

18.	Adam Strzembosz	<p>1) Uchwała połączonych Izb SN z dnia 23 stycznia 2020 r. nie podważa statusu sędziów powołanych na wniosek KRS w obecnym składzie, w związku z czym zachodzi konieczność przyjęcia rozwiązań, które pozwolą na weryfikację ich „wiarygodności” (przymiotu niezawisłości), np. przez przywrócenie uprawnień zgromadzeń sędziowskich, które miałyby wykonywać to zadanie w drodze opiniowania poszczególnych sędziów.</p>	<p>Ad 1. <u>Stanowisko co do zasady pozytywne</u> (por. lp. 1 tabeli).</p> <p>Poza zakresem przedmiotowym projektu pozostanie kwestia roli, jaką powinny mieć organy samorządu sędziowskiego w zakresie opiniowania osób, które ubiegają się o powołanie na urząd sędziego. Wobec tego, jak również ze względu na postanowienie art. 179 Konstytucji, zadanie „weryfikacji” sędziów powołanych na wniosek KRS, w skład której wchodzi sędziowie wybrani przez Sejm, zostanie powierzone KRS w nowym składzie.</p>
		<p>2) W przypadku osób, których niezawisłość nie została potwierdzona, należałoby przemyśleć możliwość przejścia w stan spoczynku, z tym że odrębnie powinna zostać uregulowana jednak sytuacja osób, którym należałoby postawić zarzuty o charakterze dyscyplinarnym.</p>	<p>Ad 2. <u>Stanowisko negatywne</u> (por. lp. 4 tabeli ad 2).</p> <p>Kwestia zasadności wszczynania postępowań dyscyplinarnych w stosunku do sędziów będzie objęta projektowanymi przepisami tylko o tyle, o ile wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego ma stanowić następstwo podjęcia przez KRS uchwały stwierdzającej, że indywidualna sprawa dotycząca powołania na stanowisko sędziowskie została rozstrzygnięta z naruszeniem zasad niezależności sądów i niezawisłości sędziów.</p>